

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 12 listopada 2020 r.

Pozycja 368

POSTANOWIENIE z dnia 3 września 2020 r. Sygn. akt Ts 72/20

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Zbigniew Jędrzejewski,

po wstępnym rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym skargi konstytucyjnej M.N. w sprawie zgodności:

- 1) art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, ze zm.); § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 753, ze zm.) z art. 2 oraz art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) art. 17 ust. 11 ustawy wymienionej w punkcie 1 w związku z § 5 rozporządzenia wymienionego w punkcie 2 z art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 w związku z art. 87 Konstytucji,

p o s t a n a w i a:

nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 8 kwietnia 2020 r. (data nadania) M.N. (dalej: skarżąca) wystąpiła z żądaniem przytoczonym na tle następującego stanu faktycznego.

Skarżąca jest matką małoletniej H.N. Nie poddała córki szczepieniom ochronnym w terminach wynikających z komunikatu Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie Programu Szczepień Ochronnych.

Powiatowy Inspektor Sanitarny w I. na podstawie tytułu wykonawczego [...] z 21 lutego 2014 r. nałożył na skarżącą obowiązek poddania szczepieniom ochronnym małoletniej córki. Złożył też wniosek o nałożenie kary grzywny do Wojewody [...] (dalej: wojewoda), który postanowieniem z 9 listopada 2015 r. (znak WFB [...]) nałożył na skarżącą grzywnę w celu przymuszenia do zaszczepienia dziecka i wezwał skarżącą do wykazania obowiązku szczepienia. Zobowiązał skarżącą do wykonania szczepień w terminie 30 dni od dnia doręczenia postanowienia. Skarżąca zaskarżyła postanowienie o nałożeniu grzywny, jak i tytuł

wykonawczy. Postanowieniem z 8 lipca 2016 r. (znak MD [...]) Minister Zdrowia utrzymał w mocy postanowienie wojewody.

Skarżąca złożyła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W., który oddalił ją wyrokiem z 27 lipca 2017 r. (sygn. akt [...]). Następnie skarżąca złożyła skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego, który oddalił ją wyrokiem z 21 listopada 2019 r. (sygn. akt [...]).

Skarżąca twierdzi, że doszło do naruszenia „zasady dostatecznej określoności przepisów prawa” (art. 2 Konstytucji) oraz „prawa do prywatności i decydowania o swoim życiu osobistym” (art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji), a także art. 87 Konstytucji „przewidującego zamknięty katalog źródeł prawa powszechnie obowiązującego, do którego nie wchodzi akt o nazwie «komunikat». Skarżąca wskazuje, że „żaden z [zaskarżonych] aktów normatywnych nie precyzuje ani ilości dawek poszczególnych szczepionek, ani też nie podaje konkretnego wieku w którym te dawki mają być podane”(s 4 skargi). Dopiero komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego, który nie mieści się w katalogu źródeł prawa powszechnie obowiązującego, konkretyzuje wiek dziecka, jak również ilość dawek do podania. W ocenie skarżącej, przyjęcie, iż w drodze „komunikatu” można nakładać na obywateli obowiązki, prowadzi do naruszenia zasady trójpodziału władzy (art. 10 Konstytucji). Zdaniem skarżącej „nie wiadomo na jakiej podstawie należy stwierdzać, że obowiązek szczepienia dziecka jest wymagalny” (s. 5 skargi).

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

1. Zgodnie z art. 61 ust. 1 ustawy z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2393; dalej: u.o.t.p.TK) skarga konstytucyjna podlega wstępnemu rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym. Służy ono wyeliminowaniu – już w początkowej fazie postępowania – spraw, które nie mogą być przedmiotem merytorycznego rozstrzygnięcia. Trybunał wydaje postanowienie o nadaniu skardze konstytucyjnej dalszego biegu, gdy spełnia ona wymagania przewidziane w ustawie oraz nie zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 61 ust. 4 pkt 3 u.o.t.p.TK.

2. W ocenie Trybunału skarga konstytucyjna spełnia przesłanki przekazania jej do oceny merytorycznej.

2.1. Skargę sporządził adwokat, który przedłożył stosowne pełnomocnictwo szczególne.

2.2. Przysługująca skarżącej droga prawna została wyczerpana, ponieważ od wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego z 21 listopada 2019 r. (sygn. akt [...]), oddalającego skargę, nie przysługuje żaden zwyczajny środek zaskarżenia.

2.3. Skarżąca dochowała trzymiesięcznego terminu do wniesienia skargi zastrzeżonego w art. 77 ust. 1 u.o.t.p.TK, gdyż powyższe orzeczenie wraz z uzasadnieniem doręczono pełnomocnikowi 20 stycznia 2020 r., a skarga została złożona w Trybunale 8 kwietnia 2020 r. (data nadania).

2.4. Prawidłowo został określony przedmiot kontroli, tj. art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. b oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, ze zm.; dalej: ustawa); § 3 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 18 sierpnia 2011 r. w sprawie obowiązkowych szczepień ochronnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 753, ze zm.; dalej: rozporządzenie), a także art. 17 ust. 11 ustawy w związku

z § 5 rozporządzenia. Przepisy te były podstawą prawną rozstrzygnięć, w których orzeczono o prawach skarżącej.

2.5. Zakwestionowanemu w skardze przepisowi skarżąca zarzuciła naruszenie konstytucyjnych zasad „dostatecznej określoności przepisów prawa” (art. 2 Konstytucji) oraz „prawa do prywatności i decydowaniu o swoim życiu osobistym” (art. 47 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji), a także art. 87 Konstytucji.

2.6. Skarżąca wskazała, w jaki sposób – jej zdaniem – zakwestionowane w skardze przepisy naruszają powyższe prawa. Stwierdziła, że brak jest w zaskarżonych normach konkretyzacji (w którym miesiącu/roku) obowiązek szczepienia przeciwko poszczególnym chorobom staje się wymagalny. Wskazała również na brak w przepisach powszechnie obowiązujących prawa określenia ilości dawek poszczególnych szczepień, które mają być podane dziecku.

3. W związku z powyższym i zważywszy na to, że sformułowane przez skarżącą zarzuty nie są oczywiście bezzasadne, Trybunał Konstytucyjny – na podstawie art. 61 ust. 2 u.o.t.p.TK – postanowił nadać skardze konstytucyjnej dalszy bieg.